

CHỈ THỊ**Về tăng cường thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp thúc đẩy sản xuất, xuất khẩu gạo trong tình hình mới**

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công điện số 21/CĐ-TTg ngày 11 tháng 3 năm 2026 về việc điều hành sản xuất và tiêu thụ lúa gạo trong tình hình mới; để đảm bảo nguyên tắc, mục tiêu điều hành xuất khẩu gạo, thúc đẩy xuất khẩu gạo, ổn định thị trường trong nước; đảm bảo hoạt động sản xuất, kinh doanh, xuất khẩu gạo lành mạnh, minh bạch, phản ứng linh hoạt, kịp thời trong tình hình thị trường có nhiều biến động, hướng đến phát triển ngành lúa gạo bền vững, hiệu quả, Bộ Công Thương yêu cầu các đơn vị liên quan thuộc Bộ Công Thương, Sở Công Thương các tỉnh/thành phố, Hiệp hội Lương thực Việt Nam và thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo thực hiện nghiêm Công điện số 21/CĐ-TTg nêu trên, các Chỉ thị, Công điện, chỉ đạo của Chính phủ, Lãnh đạo Chính phủ và các Bộ, ngành về thúc đẩy sản xuất và xuất khẩu gạo, đồng thời tập trung triển khai thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp cụ thể sau đây:

1. Vụ Chính sách thương mại đa biên

a) Tiếp tục nghiên cứu, bổ sung mặt hàng gạo vào lộ trình nghiên cứu ngành hàng thực hiện trong giai đoạn năm 2026 (giai đoạn đầu tiên) của Đề án Hệ sinh thái hỗ trợ doanh nghiệp tận dụng các FTA.

b) Tiếp tục thúc đẩy đàm phán với Liên minh châu Âu (EU), Vương Quốc Anh để sửa đổi danh sách các loại gạo thơm được hưởng cam kết về hạn ngạch thuế quan theo Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EVFTA), Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Vương Quốc Anh (UKVFTA); tận dụng lượng hạn ngạch bổ sung đối với mặt hàng gạo đến năm 2030 theo cam kết của Vương Quốc Anh dành cho Việt Nam khi gia nhập Hiệp định CPTPP.

2. Vụ Phát triển thị trường nước ngoài

a) Chỉ đạo Thương vụ Việt Nam tại các nước tăng cường nắm bắt, đánh giá kịp thời các cảnh báo, các thay đổi về cơ chế chính sách nhập khẩu gạo của nước sở tại và thông tin đến Cục Xuất nhập khẩu, Vụ Phát triển thị trường nước ngoài để điều tiết hoạt động sản xuất, kinh doanh, xuất khẩu gạo, bảo đảm phù hợp, hiệu quả, bảo vệ lợi ích của thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo.

b) Rà soát tình hình ký kết Biên bản ghi nhớ về thương mại gạo với các quốc gia và vùng lãnh thổ; phối hợp với Cục Xuất nhập khẩu, Vụ Chính sách thương mại đa biên đề xuất nội dung ký kết MOU với các nước trong hoạt động song phương, đa phương nhằm thúc đẩy xuất khẩu gạo tại các thị trường còn nhiều dư địa với các phân khúc sản phẩm của Việt Nam.

c) Chỉ đạo hệ thống thương vụ Việt Nam tại nước ngoài: i) Kịp thời cung cấp thông tin, hỗ trợ thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo xử lý các vấn đề phát sinh do khủng hoảng tại Trung Đông liên quan các giao dịch thương mại (nếu có); ii) Cập nhật, cung cấp thông tin kịp thời về thị trường và “bản đồ rủi ro”, các tuyến đường vận tải để giúp các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo xây dựng phương án an toàn khi giao dịch với đối tác nhập khẩu, nhất là khu vực Trung Đông - Bắc Phi; iii) Tiếp tục làm việc với các cơ quan quản lý tại khu vực châu Á, châu Âu để ưu tiên với nguồn cung cấp gạo từ Việt Nam khi phía Bạn có nhu cầu nhập khẩu gạo.

3. Cục Xúc tiến thương mại

a) Phối hợp với Cục Xuất nhập khẩu, Vụ Phát triển thị trường nước ngoài, hệ thống Thương vụ Việt Nam tại nước ngoài và các cơ quan, tổ chức liên quan đẩy mạnh hoạt động quảng bá, giới thiệu sản phẩm gạo của Việt Nam đến các nhà phân phối trong và ngoài nước.

b) Xem xét, bố trí nguồn kinh phí cho chương trình xúc tiến thương mại đối với mặt hàng gạo trong nguồn kinh phí Chương trình Quốc gia về xúc tiến thương mại để kịp thời triển khai các hoạt động xúc tiến thương mại, kết hợp giữa hình thức truyền thống và trực tuyến nhằm duy trì, tiếp tục củng cố các thị trường truyền thống và phát triển thị trường mới, tiềm năng, các thị trường FTA. Hỗ trợ, hướng dẫn Hiệp hội Lương thực Việt Nam, các tổ chức xúc tiến thương mại Chính phủ, phi Chính phủ có liên quan đề xuất đề án cấp quốc gia về xúc tiến thương mại, kết hợp giữa hình thức truyền thống và trực tuyến, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, chuyển đổi số trong xúc tiến thương mại sản phẩm gạo nhằm duy trì, củng cố các thị trường truyền thống và phát triển thị trường mới, tiềm năng, các thị trường FTA.

4. Cục Xuất nhập khẩu

a) Tiếp tục chủ trì, đẩy mạnh triển khai các nhiệm vụ, giải pháp thực hiện “Chiến lược phát triển thị trường xuất khẩu gạo của Việt Nam đến năm 2030” đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 583/QĐ-TTg ngày 26 tháng 5 năm 2023 và các nhiệm vụ Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo tại các Chỉ thị, Công điện về thúc đẩy sản xuất và xuất khẩu gạo.

b) Phối hợp với Vụ Phát triển thị trường nước ngoài theo dõi sát thị trường, thương mại gạo thế giới, động thái cơ chế chính sách của các nước xuất khẩu, nhập khẩu cũng như diễn biến tình hình thị trường truyền thống, trọng điểm để kịp thời báo cáo Lãnh đạo Bộ và thông tin đến các Bộ, ngành, Hiệp hội

Lương thực Việt Nam, Hiệp hội ngành hàng lúa gạo Việt Nam và thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo để chủ động điều tiết hoạt động sản xuất, kinh doanh, xuất khẩu gạo, đảm bảo phù hợp, hiệu quả.

c) Chủ trì, phối hợp với Cục Xúc tiến thương mại, Vụ Phát triển thị trường nước ngoài, Thương vụ, Chi nhánh Thương vụ Việt Nam tại các quốc gia, vùng lãnh thổ linh hoạt tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại kết hợp giữa hình thức truyền thống và trực tuyến nhằm duy trì, tiếp tục củng cố các thị trường xuất khẩu gạo truyền thống, phát triển các thị trường mới, tiềm năng, các thị trường FTA; khai thác các thị trường ngách với chủng loại gạo thơm, gạo chất lượng cao như: EU, Hàn Quốc, Hoa Kỳ, khu vực Bắc Mỹ v.v. nhằm đa dạng hóa thị trường, giảm dần phụ thuộc vào các quốc gia nhập khẩu truyền thống.

d) Chủ trì, phối hợp với Vụ Phát triển thị trường nước ngoài và các cơ quan, đơn vị có liên quan triển khai thực hiện Bản ghi nhớ, thỏa thuận về thương mại gạo đã ký với các nước.

đ) Tiếp tục đôn đốc Sở Công Thương địa phương, Hiệp hội Lương thực Việt Nam và các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo thực hiện nghiêm túc các quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP và các văn bản chỉ đạo của Bộ Công Thương về việc thực hiện quy định về kinh doanh xuất khẩu gạo trong thời gian qua.

e) Chủ trì, phối hợp với Vụ Pháp chế, Cục Quản lý và Phát triển thị trường trong nước, Văn phòng Bộ và các cơ quan, đơn vị có liên quan xây dựng kế hoạch và triển khai Đoàn kiểm tra liên ngành để kiểm tra việc thực hiện thu mua, xuất nhập khẩu lúa gạo, dự trữ bắt buộc, thực hiện các quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công điện số 21/CĐ-TTg góp phần làm lành mạnh thị trường.

5. Cục Quản lý và Phát triển thị trường trong nước

a) Theo dõi sát tình hình thị trường trong nước, chủ động chỉ đạo Sở Công Thương địa phương kịp thời đề xuất các biện pháp thúc đẩy tiêu thụ lúa gạo trong nước, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, ứng phó kịp thời với những biến động bất thường, tránh tình trạng ép giá, cạnh tranh không lành mạnh nhằm ổn định thị trường nội địa.

b) Đẩy mạnh thực hiện chương trình đưa mặt hàng gạo vào chuỗi hệ thống bán buôn bán lẻ trong nước trong khuôn khổ Cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”.

c) Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát thị trường đối với mặt hàng gạo, chủ động phối hợp với các cơ quan, lực lượng chức năng ở trung ương, địa phương để kiểm tra, xử lý các hành vi kinh doanh hàng hóa nhập lậu, hàng không rõ nguồn gốc, xuất xứ, hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, chất

lượng, đo lường, giá, an toàn thực phẩm, gian lận thương mại và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

6. Cục Phòng vệ thương mại và Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia

a) Cục Phòng vệ thương mại tích cực phối hợp với các tổ chức, cơ quan liên quan để xử lý các vụ việc có liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh xuất khẩu gạo theo chức năng, nhiệm vụ được giao và quy định của pháp luật về cạnh tranh và pháp luật về phòng vệ thương mại, bảo vệ người tiêu dùng.

b) Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan theo dõi, giám sát diễn biến cạnh tranh trong hoạt động thu mua, kinh doanh và xuất khẩu gạo, kịp thời phát hiện, điều tra, xử lý các hành vi hạn chế cạnh tranh, cạnh tranh không lành mạnh, hành vi vi phạm quy định về tập trung kinh tế theo quy định của pháp luật cạnh tranh, đồng thời, phối hợp với các cơ quan chức năng theo dõi biến động thị trường gạo, góp phần bảo đảm môi trường cạnh tranh công bằng, bình đẳng, lành mạnh, minh bạch trong hoạt động kinh doanh, xuất khẩu gạo và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

7. Các đơn vị báo chí, truyền thông thuộc Bộ

a) Chủ trì, phối hợp với Cục Xuất nhập khẩu, Vụ Phát triển thị trường nước ngoài đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền liên quan đến điều hành xuất khẩu gạo; cung cấp các thông tin chính xác, kịp thời về tình hình sản xuất, tiêu thụ và xuất khẩu gạo, góp phần định hướng dư luận.

b) Tăng cường thông tin, phổ biến những cách làm hay, cũng như nỗ lực của các cấp, ngành, cộng đồng doanh nghiệp trong hoạt động xuất khẩu nói chung, xuất khẩu gạo nói riêng; tránh đưa tin thiếu kiểm chứng, gây bất lợi cho hoạt động kinh doanh xuất khẩu gạo của thương nhân cũng như quá trình đàm phán ảnh hưởng đến quan hệ của Việt Nam và đối tác.

8. Các đơn vị thuộc Bộ có liên quan

Theo chức năng, nhiệm vụ được phân công chủ động phối hợp thực hiện tốt các nhiệm vụ nêu trên.

9. Sở Công Thương các tỉnh/thành phố

a) Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Môi trường địa phương tổ chức sản xuất theo nhu cầu thị trường, tuyên truyền người nông dân sử dụng giống lúa chất lượng và có giá trị cao, các giống lúa đặc sản, giảm sử dụng giống lúa chất lượng thấp, giảm áp lực tiêu thụ thóc, gạo hàng hóa; hỗ trợ doanh nghiệp trong thu mua, vận chuyển lúa gạo hàng hóa đảm bảo chất lượng lúa gạo hàng hóa.

b) Chủ trì, phối hợp với các cơ quan quản lý tại địa phương triển khai thực hiện nhiệm vụ được giao tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP; Đôn đốc các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo trên địa bàn nghiêm túc thực hiện trách nhiệm quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-

CP, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP và các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Lãnh đạo Chính phủ, Bộ Công Thương về thực hiện quy định về kinh doanh xuất khẩu gạo.

c) Kịp thời báo cáo Lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh triển khai các biện pháp nhằm hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn đối với các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo tại địa phương trong bối cảnh giá xăng dầu, chi phí logistics biến động.

10. Hiệp hội Lương thực Việt Nam và Hiệp hội ngành hàng Lúa gạo Việt Nam

a) Nghiêm túc thực hiện và quán triệt đến hội viên Hiệp hội thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP và các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Lãnh đạo Chính phủ, Bộ Công Thương về thực hiện quy định về kinh doanh xuất khẩu gạo; đồng thời, chấp hành tốt các quy định, cơ chế chính sách của nước nhập khẩu để không xảy ra những sự cố đáng tiếc trong các hoạt động xuất khẩu gạo vào các thị trường.

b) Tiếp tục duy trì, cập nhật thông tin về tình hình cung cầu gạo, thị trường gạo trong nước và thế giới, giá cả và dự báo thương mại gạo, thông tin về xuất khẩu và tiêu thụ thóc, gạo trên trang điện tử của Hiệp hội, cung cấp thông tin hỗ trợ doanh nghiệp hội viên trong các hoạt động xuất khẩu gạo vào các thị trường nhất là các thị trường tiềm năng, thị trường đang có những thay đổi bất thường cho các doanh nghiệp hội viên.

c) Xây dựng và triển khai hiệu quả các đề án chương trình xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm gạo được phê duyệt, kết hợp giữa hình thức truyền thống và trực tiếp nhằm duy trì, củng cố các thị trường; hỗ trợ, điều phối các thương nhân tiếp cận phù hợp đối với từng thị trường, góp phần thúc đẩy sản xuất, xuất khẩu gạo của Việt Nam.

d) Hướng dẫn hội viên Hiệp hội nâng cao năng lực thị trường chủ động giao dịch, đàm phán, ký kết hợp đồng xuất khẩu để nâng cao hiệu quả xuất khẩu; Khuyến nghị các doanh nghiệp hội viên thận trọng trong đàm phán hợp đồng thương mại; Bổ sung điều khoản bất khả kháng rõ ràng về chiến tranh, gián đoạn vận tải khi đàm phán/điều chỉnh hợp đồng mới hoặc gia hạn. Các thương nhân xây dựng kế hoạch logistics thay thế khẩn cấp trong đó chuyển tuyến Cape of Good Hope hoặc chuyển một phần hàng giá trị cao sang vận tải hàng không.

11. Các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo

a) Nghiêm túc thực hiện trách nhiệm về: mua thóc, gạo hàng hóa xuất khẩu; đảm bảo chất lượng thóc, gạo hàng hóa xuất khẩu; dự trữ lưu thông; chế độ báo cáo; phát triển thị trường theo quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP và Nghị định số 01/2025/NĐ-CP; Tiếp tục đẩy mạnh mua vào, tạm trữ lúa gạo để chuẩn bị cho các hợp đồng đã ký, đồng thời chuẩn bị sẵn sàng cung cấp khi các đối tác nhập khẩu mua lại.

b) Đối với các giao dịch có chi phí logistics lớn, các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo cần nhắc sử dụng các công cụ bảo hiểm giá ngay trên MXV (hợp đồng tương lai dầu WTI, Brent, cước vận tải Baltic) hoặc qua ngân hàng (forward, option, swap); áp dụng các biện pháp phòng ngừa rủi ro tỷ giá USD/VND để đảm bảo hiệu quả kinh doanh của doanh nghiệp; đàm phán, chia sẻ rủi ro với đối tác, giãn tiến độ các đơn hàng đi thị trường rủi ro chịu cước phí cao...

c) Chủ động theo dõi sát diễn biến tình hình địa chính trị, chi phí vận tải quốc tế, giá năng lượng và biến động thị trường để điều chỉnh kế hoạch sản xuất, xuất khẩu và dự trữ nguyên liệu phù hợp; kịp thời phản ánh với các cơ quan quản lý nhà nước để có giải pháp hỗ trợ phù hợp.

d) Xây dựng kế hoạch cụ thể từng bước nâng cao năng lực sản xuất, kinh doanh; xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, nhân viên làm nghiệp vụ xuất nhập khẩu, công tác thị trường, marketing theo hướng chuyên nghiệp; chú trọng đào tạo, bồi dưỡng nâng cao kỹ năng nắm bắt, khai thác thông tin thị trường, đàm phán, ký kết hợp đồng, xử lý tranh chấp thương mại.

đ) Tập trung duy trì chất lượng sản phẩm hàng hóa, tiếp tục nghiên cứu thị trường và đáp ứng tối đa các tiêu chuẩn mà nước nhập khẩu đưa ra; đồng thời coi trọng việc xây dựng, củng cố và quảng bá thương hiệu gạo Việt Nam trong các thị trường xuất khẩu. Chú trọng đa dạng hóa các chủng loại hàng hóa, các thị trường ngách và thị trường có yêu cầu cao.

Trong quá trình triển khai thực hiện Chỉ thị này, nếu phát sinh khó khăn, vướng mắc vượt thẩm quyền, các cơ quan, đơn vị, thương nhân chủ động, kịp thời báo cáo Bộ Công Thương (qua Cục Xuất nhập khẩu) để xem xét, hướng dẫn, giải quyết./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Nông nghiệp và Môi trường;
- UBND các tỉnh/thành phố (để p/h);
- Các đ/c Thứ trưởng;
- SCT các tỉnh/thành phố;
- Hiệp hội Lương thực Việt Nam;
- Hiệp hội Ngành hàng Lúa gạo Việt Nam;
- Các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo;
- Các đơn vị trong Bộ;
- Lưu: VT, XNK.

QUYỀN BỘ TRƯỞNG

Lê Mạnh Hùng

19